

Oséias ayvu oĩa

Oséias ayvu oĩa

Profeta Oséias ayvu omombe'u jave ma hetarã kuery Israel regua ipo'akave ha'e heko vaive okuapy, mba'emo ra'angaa rive ombojeroviaa py. Ha'e kuery pe Oséias ijayvu ojeko rerova aguã, Nhanderuete ombopaga e'ŷ aguã. Mba'eta nhanderoko vaiaty jaeja vy Nhanderuete pe jajeko me'ẽ ramo nhanemboaxy vy ojee nhandereru ju 'rãe.

Ayvu py anho e'ŷ Oséias oikuaa uka raka'e Nhanderuete nhomboaxya, ha'e ae oikoa py, Nhanderuete ojapo ukaague rami vy. Mba'eta “Oséias pe oayvu omombe'u uka aguã Senhor ijayvu ypy'i vy aipoe'i: ‘Tereo, ndera'yxyrã eraa peteĩ kunha itavy rei va'erã, itavy reia rupi omemby oguereko va'erã, mba'eta pendeyvy re ikuai va'e Senhor gui opoipa vy itavy rei avi okuapy’, he'i” (1.2). Ha'e ramo Oséias ha'e rami ojapo vy omenda rire ta'yxy itavy rei vy opoi ixugui.

Ha'e rami teĩ “Senhor aipoe'ive ju xevy: ‘Teĩgue ju tereo, eayvu ju kunha neirũ oayvu va'ekue itavy rei teĩ. Senhor Israel kuery oayvua rami eiko, ha'e kuery nguuete ramigua pe mbojape uva pirukue revegua ome'ëxe vai va'eri’, he'i. Ha'e ramo xee ma xera'yxyrã ju ajogua. ... Ha'e vy ixupe aipoa'e: ‘Ha'e gui ndee ma heta ára re teri 'rã xerarõve. Ndetavy reive eme, amboae ava reve eiko eme guive. Ha'e ramo xee voi roarõ 'rã aikovy’, ha'e. Mba'eta Israel kuery voi heta ma'etŷ re 'rã ikuai nguvixa e'ŷ re, opena va'e e'ŷ re, Nhanderuete pe mba'emo

ome'ẽ e'ŷ re, ta'angaarã ita omopu'ã mbyre e'ŷ re, sacerdote pegua manto e'ŷ re, ha'e mba'emo ra'angaa oo rupi oguereko va'ekue e'ŷ re guive. Ha'e va'e rire ma Israel kuery ojevypa vy oeka 'rã okuapy Senhor nguuete ha'e Davi nguvixarã. Ha'e rami vy opaa ára ha'e kuery oryryipa reve 'rã onhemboja jogueruvy Senhor re onhemboaxy uka vy" (3.1-2a, 3-5).

Profeta Oséias gua'yxy oayvu jevyague rami ae avi "Nhanderuete ma po rami oexa uka nhanderayvua: jajejavya rupi teri jaiko reve Cristo omano raka'e nhandere" (Romanos 5.8).

Oséias omenda aguã re ijayvuague Israel kuery ndojeroviaia oikuua uka aguã

¹ Beeri ra'y Oséias pe SENHOR oayvu ombou va'ekue. Ha'e va'e ayvu ma Judá pygua huvixa kuery Uzias, Jotão, Acaz ha'e Ezequias ikuai jave ombou, Israel pygua huvixa Joás ra'y Jeroboão oĩ jave guive.

² Oséias pe oayvu omombe'u uka aguã SENHOR ijayvu ypy'i vy aipoe'i:

— Tereo, ndera'yxyrã eraa peteĩ kunha itavy rei va'erã, itavy reia rupi omemby oguereko va'erã, mba'eta pendeyvy re ikuai va'e SENHOR gui opoipa vy itavy rei avi okuapy — he'i.

³ Ha'e ramo oo vy gua'yxyrã ojou Diblaim rajy Gômer. Ha'e rã ha'e va'e oguereko'i vy oikuavã peteĩ ava'i.

⁴ Ha'e gui SENHOR aipoe'ive ju Oséias pe:

— Pemboery 'rã Jezreel, mba'eta are e'ŷ re ambopaga 'rã Jeú ramymino kuery Jezreel tetã py

jouguy omoēague re.* Ha'e rami vy amomba 'rā Israel kuery re ipo'akaa.

5 Ha'e va'e ára py amopēmba 'rā Israel kuery rapa Jezreel katy'i yvugua oĩ va'e py ae – he'i.

6 Ha'e gui ta'yxy oguereko'i vy kunha'i ju oikuavā. SENHOR aipoe'i Oséias pe:

– Ha'e va'e ma pemboery 'rā Omboaxypy e'ŷ, mba'eta xee namboaxyvei 'rā Israel kuery, aperdoaa rupi ve'ŷ 'rā areko.*

7 Ha'e rā Judá kuery ma amboaxy 'rā. Ha'e rami vy araa jepe 'rā xee SENHOR Tuuete po'akaa rupi ae. Guyrapa rupi e'ŷ 'rā araa jepe, kyxe rupi e'ŷ, joe opu'ãa rupi e'ŷ, kavaju rupi e'ŷ, neĩ kavaju árygua kuery rupi e'ŷ guive – he'i.

8 Ha'e gui Omboaxypy e'ŷ nokambuvei ma jave oguereko ju ava'i.

9 Ha'e ramo SENHOR aipoe'i Oséias pe:

– Ha'e va'e ma pemboery 'rā Xevygua e'ŷ, mba'eta xevygua e'ŷ peẽ kuery pendekuai, ha'e xee voi Penderuete e'ŷ 'rā aiko.

10 Ha'e rami avi Israel kuery ma ye'ẽ rembe rupi ita ku'i oĩa rami 'rā heta, mba'eta ita ku'i oa'ãa va'erā e'ŷ, neĩ oipapa kuaa va'erā e'ŷ guive. Ha'e gui “Peẽ ma xevygua e'ŷ” 'ea 'rāgue py “Nhanderuete oikove va'e ra'y kuery”, 'ea 'rā pêvy.*

11 Ha'e rami vy Judá ha'e Israel kuery reve ju 'rā nhomoirūmba. Peteĩ'i 'rā omoĩ okuapy nguvixarā.

* **1:4** Jezreel tetã py ma Jeú jojuka vy ojopy va'ekue Israel kuery re ipo'aka aguã (2 Reis 9.14-27). Ha'e gui Jeroboão versículo 1 py ijayvua ma Jeú ramymino. * **1:6** 1 Pedro 2.10 * **1:10** Romanos 9.25-26

Ha'e rami vy yvy pendekuaia gui peopa ju 'rã, mba'eta iporã vaipa 'rã Jezreel ára py.[†]

2

¹ — Ha'e gui penderyvy kuery pe “Xevyguá kuery” peje 'rã, ha'e rã penereindy kuery pe ma “Omboaxypy” peje.

Ha'e kuery ndojeroviai teĩ Nhanderuete ojeroviyapý oikoa re ijayvuague

² — Pendeayvu pendexy pe, pendeayvu ete ixupe, mba'eta xera'yxy ve'ŷ ma oiko, xee voi imeve'ŷ ma. Ha'e rami ajapo ojegui oipe'a aguã itavy reia, okã mbyte gui gueko vaia oipe'a aguã guive.*

³ Ha'e rami e'ŷ rã xee aeja 'rã ipire rei va'e, oiko ramo'i jave guare rami ae. Ha'e rami tekao e'ŷa rami amoingo 'rã, yvy piru reia rami ete ajapo 'rã yuvei py ajuka vy.

⁴ Neĩ imemby kuery voi xee namboaxyi 'rã, itavy reia rupi ixy oguerekó rire.

⁵ Mba'eta ixy ma itavy raka'e, ikuavãare gueko vaia rupi anho oiko. Ha'e rami vy aipoe'i: “Xee aa 'rã apena va'e kuery rakykue. Ha'e ramo ha'e kuery ma xevy pe ome'ẽ 'rã mbojape, yy, vexa'i rague, ajukue perirí'i, azeite ha'e ay'u va'erã”, he'i.

⁶ Ha'e rami teĩ xee ajoko 'rã hape rupi juu amoĩ vy. Hovai ajapo 'rã kora, tape oo aguã ojou e'ŷ aguã.

[†] **1:11** Tery Jezreel ma “Nhanderuete omoaĩ va'e” 'ea. Jypy ma Nhanderuete omoaĩmba ijyvy gui omoxẽ vy, ha'e gui opaa py ma mba'emo ra'yigue nhamoña rami ju omoaĩ 'rã heruvy omboetave aguã (2.22-23).   * **2:2** “Pendexy” he'ia py ma Israel kuery re ae ijayvu vy.

⁷ Ha'e ramo opena va'ekue rakykue oo teĩ ndoupiyi 'rã. Oeka tema teĩ ndojoui 'rã. Ha'e rami vy aipoe'i 'rã: "Aa 'rã, xeme ypya py ae ju ajevy, mba'eta aÿgua gui ha'eveve xevy guare", he'i.

⁸ Mba'eta ndoikuaai xee ae trigo, vinho, azeite ha'e nunga ome'ẽ va'ekuea. Ixupe guarã xee ae amboetave va'ekue prata ha'e ouro. Ha'e rã ha'e ma Baal ra'angaa pe rive ome'ẽ va'ekue.

⁹ Ha'e nunga rupi xee ma trigo omono'õa ára, vinho ojapoa ára aju vy aipe'apa ju 'rã ixugui. Aipe'apa ju 'rã vexa'i rague ha'e ajukue perirí'i, ha'e nunga opire reia ojao'i aguã ame'ẽ va'ekue.

¹⁰ Aÿ ma oxĩa aexa uka 'rã opena va'ekue oexaa py. Xepo gui avave rei ndogueraa jepei 'rã guive.

¹¹ Amomba 'rã ový'aague ha'e javi, jaxy pyau nhavõ ngaru ojapo jepiague, sábado nhavõ ijatyague, ha'e ngaru oa'anga va'ekue ha'e javi.

¹² Ambovaipa 'rã ha'e kuery mba'e uvaty ha'e figoty aipoe'ia va'e: "Kova'e ma apena va'e kuery opaga vy xevy ome'ẽ va'ekue", he'ia. Ha'e nunga ma xee ajapo 'rã ka'aguy rive, ha'e ramo ka'aguy regua mymba nharõ kuery ho'upa 'rã.

¹³ Xee ambopaga 'rã Baal ra'angaa pe heakuã porã va'e oapy okuapyague re. Ha'e va'e jave ojere'i va'e ha'e ita hepykueve py onhembojegua vy opena va'e kuery rakykue oo. Ha'e rã xegui ma hexaraipa – he'i SENHOR.

¹⁴ — Ha'e rami teĩ ajapo 'rã xere ju ima'endu'a aguã rami. Ha'e rami vy tekao e'ÿa katy araa vy xeayvu porã'i 'rã opy'a py oendu va'erã re.

¹⁵ Ha'e gui ma ame'ẽ ju 'rã uvaty oguerekoo va'ekue ramigua. Ixupe Acor yvyugua ajapo 'rã peteĩ

okẽ rami, ha'e va'e rupi oaxa vy oendu ju aguã oarõ oikovy aguã.[†] Ha'e ramo xererovy'a ju 'rã, kunhatai jave Egito yvy gui oẽ jave guare rami.

16 Ha'e va'e ára ju xevy pe "Xeme" he'i 'rã, xevy pe "Baal" nde'ivei ma 'rã — he'i SENHOR.

17 — Mba'eta ha'e kuery juru gui anoẽmba 'rã Baal rery, hery re ima'endu'a ve'ŷ aguã rami.[‡]

18 Ha'e va'e ára ha'e kuery re ama'ẽ vy mymba ka'aguy re ikuai va'e ajapo 'rã ha'e kuery pe inharõ ve'ŷ aguã rami, guyra yvate rupi oveve va'e ha'e vixo yvy rupi onhembotyryry va'e guive. Ha'e gui ha'e kuery yvy gui ma aipe'a 'rã guyrapa ha'e kyxe oiporu pyre ha'e javi, joe opu'ãa ve'ŷ aguã. Ha'e rami vy xevygua kuery ajapo 'rã optytu'u okuapy aguã rami, mba'eve oiko e'ŷa py.

19 Xejee ae romomenda ju 'rã raka'e rã peve. Teko porã rupi roguereko vy romomenda 'rã xejee, ha'evea rami aikuua potaa py, roguereko porã'ia ha'e romboaxyia rupi guive.

20 Ojeroviapy aikoa rupi 'rã romomenda xejee. Ha'e rami vy reikuua 'rã SENHOR aikoa — he'i.

21 SENHOR aipoe'i:

— Ha'e va'e ára py ma xee rombovai 'rã roayvu porã vy. Yva voi aroayvu porã rã omoingo porã ju 'rã yvy.

22 Ha'e gui yvy ju omoingo porã 'rã trigo, vinho ha'e azeite. Ha'e ramo ha'e nunga omoingo porã 'rã xevygua kuery Jezreel pygua kuery.

[†] **2:15** Tery Acor ma "Jexavaia" 'ea. Yma Acor yvyugua py Israel kuery Egito gui ovaẽ jave ojejavy ramo ombopagaa raka'e (Josué 7.24-26). Ha'e rami tei aŷ ha'e va'e rupi oaxa jevy vy ojou 'rã oarõ va'e.   [‡] **2:17** Tery Baal ma "Nhandererekoa" 'ea. Nhanderuete ndoipotavei ha'e va'e rery rupi ojapukai okuapy.

23 Mba'eta Israel kuery yvy jave rupi xee amoai 'rā mba'emo ra'yī rami, xevy guarā. Amboaxy aguā rupi e'ŷ ikuai va'ekue pe xee aexa uka ju 'rā amboaxy. "Xevygua e'ŷ" ha'e va'ekue pe aipoa'e 'rā: "Ndee ma xevygua ae!" Ha'e ramo ombovai vy "Ndee ma Xeruete!" he'i 'rā xevy.*

3

Nhanderuete nhomboaxy aguā re ijayvuague

1 SENHOR aipoe'ive ju xevy:

— Teīgue ju tereo, eayvu ju kunha neirū oayvu va'ekue itavy rei teī. SENHOR Israel kuery oayvua rami eiko, ha'e kuery ma nguete ramigua pe mbojape uva pirukue revegua ome'ẽxe vai va'eri — he'i.*

2 Ha'e ramo xee ma xera'yxyrā ju ajogua, quinze hatā'i va'e prata guigua ha'e quinze voxā cevada ame'ẽ vy.

3 Ha'e vy ixupe aipoa'e:

— Ha'e gui ndee ma heta ára re teri 'rā xerarõve. Ndetavy reive eme, amboae ava reve eiko eme guive. Ha'e ramo xee voi roarō 'rā aikovy — ha'e.

4 Mba'eta Israel kuery ma heta ma'etŷ re 'rā ikuai nguvixa e'ŷ re, opena va'e e'ŷ re, Nhanderuete pe mba'emo ome'ẽ e'ŷ re, ta'angaarā ita omopu'ã va'ekue e'ŷ re, sacerdote i-manto va'e e'ŷ re, ha'e mba'emo ra'angaa ngoo rupi oguereko va'ekue e'ŷ re guive.

---

* **2:23** Romanos 9.25-26, 1 Pedro 2.10   * **3:1** Apy ma Nhanderuete ijayvu Oséias gua'yxy ogueru ju aguā re, ha'e ae nhandererua rami avi jajejavý va'eri. Gua'yxy escravo oikoague gui Oséias ojogua, nhande voi jejavýa pe jaikoague gui Nhanderuete nhanda-joguaague rami.

⁵ Ha'e va'e rire Israel kuery ojevypa vy oeka ju 'rā okuapy SENHOR nguuete ha'e Davi nguvixarā. Ha'e rami vy opaa ára ha'e kuery oryryipa reve 'rā onhemboja jogueruvy SENHOR re onhemboaxy uka vy.

4

Israel kuery opa mba'e py ojejavya re ijayvuague

¹ — Peẽ Israel kuery, pendu ke SENHOR ayvu, mba'eta SENHOR oguerekō yvy regua kuery re oikuua pota aguã, mba'eta ha'e kuery re ma anhetē va'e noĩ, neĩ mborayvu, neĩ Nhanderuete oikuaaxeia guive.

² Ha'e kuery oguerovy'ave va'e ma oura rivea, apu, jojukaa, imondaa ha'e tavy reia rive. Ha'e rami vy joo oipe'a rive 'rā, ha'e jojuka vyve jojuka vyvoi ju 'rā.

³ Ha'e nunga rupi ae ijyvy nda'evevei, hexe ikuai va'e voi ikangypa okuapy, mymba nhuündy rupi ikuai va'e, guyra yvate rupi oveve va'e guive. Pira ye'ẽ rupi ikuai va'e voi omanomba.

⁴ — Ha'e rami teĩ mava'eve ndoikuua potai, nanhomonetaai guive. Mba'eta peẽ kuery ma sacerdote kuery ojou vaipy rami pendekuai.

⁵ Mba'eta ara py teĩ penhepyxanga 'rā, pendereve profeta kuery ikuai va'e voi onhepyxanga 'rā pyávy. Ha'e nunga rupi xee amomba 'rā pendexy.

⁶ Xevyguia kuery ma hi'arandurā va'ekue noĩ ramo omombaa ma heravy. Ndee sacerdote, 'aran-dua reja rire xee ju roeja 'rā, xerenonde sacerdote reiko ve'ỹ aguã. Nderuete guigua lei gunderexarai ramo xee voi xerexarai 'rā nderay kuery gui.

⁷ Ha'e kuery heta-etave ovya ramive ma xerovai ojejavyve tema 'rã oje'oivy. Ha'e nunga rupi ha'e kuery omboetepy ikuai 'rãgue py xee ajapo 'rã oximba aguã rami.

⁸ Ha'e kuery ma xevyguia kuery ojejavya re rive 'rã onhemongaru, opa marã rei ikuai rã oexa vy rive 'rã ov'y'a.

⁹ Ha'e nunga rupi heta va'e kuery xee areko 'rã sacerdote kuery arekoia rami avi. Mba'eta mokoïve ambopagapa 'rã heko vaiague re, ame'ë 'rã ikua-iague repy ae.

¹⁰ Ha'e ramo ha'e kuery okaru teñ naevyatãi 'rã. Itavy reia rupi ikuai va'eri ndaetave ovyi 'rã, SEN-HOR ombojeroviaa gui ojepe'apa rire.

¹¹ Mba'eta ha'e kuery itavy reia, vinho ha'e vinho pyau re oka'upa reia oipe'apa hi'arandua.

¹² Xevyguia kuery oporandu 'rã yvyra ra'ykue oguereko va'e pe rive, ha'e ramo yvyra ipo'i'i va'e ju ombovai 'rã. Nhe'ẽ imbotavy reia pe onhembotavy uka vy Nguuete gui hexaraipa okuapy itavy reia rupi.

¹³ Yvy'ã yvate va'e-va'e rupi rive 'rã ome'ë okuapy mba'emo, heakuã porã va'e voi oapy 'rã yvy'ã-
vy'ã'i rupi, yvyra carvalho, choupo ha'e terebinto ikuai va'e guy rupi guive, kuaray'ã porã rei ramo rive. Ha'e nunga rupi ae penderajy kuery itavy rei okuapy, pendera'y ra'yxy kuery voi.

¹⁴ — Ha'e rami teñ penderajy kuery ma xee nambopagai 'rã itavy reia re, neñ pendera'y ra'yxy kuery guive. Mba'eta avakue ae oje'oi 'rã kunhague tavy rei reve itavy rei aguã, ha'e kuery regua reve mba'emo ome'ë 'rã ta'angaa pe. Ha'e rami vy hi'arandu e'ÿ va'e kuery ma okanhy aguã katy oo.

15 — Ha'e gui peẽ Israel kuery, pendetavy reia rupi tema peoxe teĩ tove Judá tojejavy eme ha'e nunga py. Too eme Gilgal py, too eme Bete-Áven py, neĩ ouraa rupi “ SENHOR oikove va'e rupi aura” te'i eme.*

16 Mba'eta vaka oja rovai opu'ã va'e rami Israel kuery opu'ã okuapy xere. Mba'exa 'rã tu ha'vy SENHOR omongaru herekovy nhuündy tuvixave va'e rupi, vexa'i ra'y'i rami?

17 Mba'eta Efraim kuery ma ta'angaa pe rive on-heme'ẽmba. Tove ta'ikuai.

18 Ha'e kuery oka'upa rei vy itavy reia rupi ju 'rã ikuai. Yvatekueve voi oximb'a reia rupi rive ikuaxeve.

19 Ha'e rami rire yvvytu atã ogueraapa 'rã opepo py. Ha'e ramo oximb'a 'rã ta'angaa pe mba'emo ome'ẽague re.

5

Sacerdote kuery ha'e yvatekueve pe ijayvu atãague

1 — Sacerdote kuery, pendu ke. Israel kuery, pejapyxaka. Huvixave ro py pendekuai va'e, pejapyxaka avi. Mba'eta pova'e ayvu ma penderovai ae. Mispa tetã py nhuã pejayvy, ha'e Tabor yvvyt áry rupi guyra'i mbo'aa ramigua peipyo.

2 Opa marã pendekuaive peovy pavẽ gui. Ha'e rã xee rombopagapa 'rã ha'e nunga ha'e javi re.

---

* **4:15** Tery Bete-Áven ma “Jejavya ro” 'ea. Ha'e va'e tery py Betel “Nhanderuete ro” 'ea va'e re ijayvu, mba'eta ha'e katy'i huvixa omopu'ã rire vaka ra'y ra'angaa ha'e ombojerovia atyrã (10.5,8). Jaikuua porãve aguã jaexa avi 'rã 1 Reis 12.28-33 py.

³ Aikuaa Efraim kuery reko ha'e javi, Israel kuery nonhemi 'rā xegui. Mba'eta aŷ Efraim kuery, pendetavya py Israel kuery ha'e javi voi onhemongy'apa rei.

⁴ Ha'e rami ikuai riae vy nda'evevei Nguuete pe ojevy aguã. Ha'e kuery mbyte nhe'ẽ imbotavyarã oĩ ramo ndoikuaavei okuapy SENHOR.

⁵ — Israel kuery onhemboyyatea py ae onhemoĩ vai. Israel ha'e Efraim kuery ma ha'e kuery reko vaia re ae 'rā ho'a, Judá kuery voi ho'a avi 'rā ha'e kuery reve.

⁶ Ha'e va'e kuery ma guymba kuery vexa'i ha'e vaka ome'ẽ va'erã reve 'rā oo SENHOR reka vy merami teĩ ndojoui 'rā, ha'e kuery gui ojepe'a ma rire.

⁷ SENHOR pe e'ŷ ha'e kuery ikuiaia rupi kyrīgue oguereko va'e omendaa py e'ŷ. Aŷ jaxy pyau re ngaru ojapoa py omokanhymbaa 'rā, ijyvy guive.

⁸ — Tombopua mimby guaxu Gibeá py, Ramá tetã py voi tonhendu! Tojapukaia Bete-Áven py! Penheangu ke, Benjamim kuery!

⁹ Efraim kuery opaga aguã ára py ivaipa ete 'rā. Israel kuery mbyte rupi aikuaa uka ma mba'emo oiko va'eraã.

¹⁰ Judá regua yvatekueve ma yvy markaa oguerova rive va'e rami ikuai. Ha'e nunga rupi ha'e kuery áry anhoẽ 'rā xepoxya yy rami.

¹¹ Efraim kuery ambopaga rā ikuai axy, iporiaupa rei guive, ovare e'ŷ va'e re nda'eveia rupi ikuai rire.

¹² Ha'e nunga rupi amomba 'rā Efraim kuery vixo'i rami, Judá kuery guive hu'ñgue rami 'rā amomba.

¹³ Efraim kuery oikuua oomba'eaxyá, ha'e Judá kuery voi oai vaikue oexa vy Efraim kuery ma Assíria katy oo. Ha'e pygua huvixave pe ojerure oipytyvõ aguã. Ha'e rami teĩ nomonguera kuaai imba'eaxyá gui, neĩ ijai gui guive.

¹⁴ Mba'eta Efraim kuery amomba 'rã guary rami, Judá kuery guive amomba 'rã guary ra'y rami. Xee, xee ae amopẽmba, aejapa 'rã guive. Xee aipe'apa heravy ramo nda'ipoai 'rã xegui ogueraa jepaea va'erã.

Anhetē rupi e'ŷ ojeko rerova okuapya re ijayvuague

¹⁵ — Ha'e rami vy xee aa ju 'rã aikoaty py ranhe apyta aguã, ha'e kuery ojejavya omombe'u vy xereka peve. Mba'eta ha'e kuery ojexavai vy xereka voi 'rã. Aipoe'i:

6

¹ “Peju, jajevy ju SENHOR pe. Mba'eta nhanemopẽmba teĩ nhanemonguera ju 'rã. Nhanemboaipa teĩ nhanepoano ju 'rã.

² Mokoĩ ára rire nhanemombaraete ju 'rã. Mboapy araa py ma nhanemopu'ã 'rã. Ha'e ramo teĩgue ju 'rã nhandekuai henonde rupi.

³ Jaikuua ke SENHOR, nhanhea'ã tema jaikuua ete peve. Mba'eta ou 'rã kuaray oua rami. Nhandere oguejy 'rã oky rami, ára pyau jave oky ou vy yvy omoakỹ va'e rami”, he'i okuapy.

⁴ — Efraim kuery, mba'e 'rã tu ajapo pendere? Ha'e vy peẽ Judá kuery, mba'e 'rã tu ajapo pendere? Mba'eta peẽ kuery ma ko'ẽmba'i arai

ojekuaa rive ouvy va'e rami xerayvu, ha'e yxapy ko'ẽ rai ramove ipirupa ovv yva'e rami guive.

⁵ Ha'e nunga rupi xee roitypa 'rã profeta kuery ayvu py rive. Xejuru gui ayvu oẽ va'e py ae rojuka, rombopaga aguã ma hexakã va'e rami ojekuaa.

⁶ Mba'eta xee aipota va'e ma penhomboaxy, mba'emo rive xevy pe peme'ẽ nda'ei. Mba'emo peapy reve peme'ea gui aipotave Nhanderuete peikuua ete.*

⁷ — Ha'e rami teĩ ha'e kuery ma Adão rami ae avi nda'ikuaixei xereve guarã ajapo va'ekue rami. Xerovai ha'e kuery ikuai anhetẽ rupi e'ŷ.

⁸ Mba'eta Gileade tetã ma heko vai va'e anho ikuai, jouguy gui iky'apa guive.

⁹ Sacerdote kuery voi ikuai tape rupi oguata ou va'e ojukaxe vy oma'ẽ mbegue va'e rami, mba'eta Siquém katy tape oo va'e py jojuka ma. Ha'e rami vy ojapo okuapy ojeguarupy.

¹⁰ Peteĩ mba'e aexa nda'evei ete va'e Israel kuery ikuai mbyte. Ha'e py oĩ Efraim kuery itavy rei okuapya. Ha'e va'e gui ma Israel kuery ha'e javi onhemongy'apa.

¹¹ Judá kuery, peẽ voi pendeayapaa 'rã.

7

*Huvixa kuery ha'e yvatekueve ojejavy okuapya
re ijayvuague*

¹ — Xevygua kuery aipytyvõ ta ha'e Israel kuery amonguera ta nhavõ ojekuaa kuerei Efraim kuery ojejavya ha'e Samaria pygua kuery reko vai, mba'eta anhetẽ va'e rupi e'ŷ ikuai. Opy rupi

---

* **6:6** Mateus 9.13, 12.7

imonda va'e anho ikuai, oka rupi voi jojuka va'e kuery imonda 'rã okuapy.

² Ha'e kuery opy'a py aipo nde'i: "Nhandereko vaia re Nhanderuete oikuaa pota 'rã", nde'i. Ha'e nunga rupi aÿ ha'e kuery ojapo vaia ae ojoko, xerenonde voi ojekuaapa.

³ Ha'e kuery reko vaia anho rive 'rã huvixa oguerovy'a. Yvatekueve voi oguerovy'a rei okuapy ijapua.

⁴ Itavy reia rupi meme ikuai. Mbojape apoa imbojaty py omoendyague rami hakupa. Mba'eta omoendy ma vy omoapomo oiny jave omoendy ve'ÿ ranhe teĩ ha'eve mbojaperã ovu porã peve.

⁵ Huvixave pegua ngaru oikoa ára py yvatekueve imba'eaxy rai okuapy vinho py oka'ua gui. Huvixa eteve voi onhemoirû nhombojaru rei va'e kuery reve.

⁶ Ha'e rã ha'e kuery opy'a re omoï mbojape mbojaty ramigua, joe oma'ë mbegue okuapy vy. Pyávy ipoxya opytu'u teĩ ko'ëgue hendy ju 'rã tataendy rami.

⁷ Ha'e kuery ha'e javi ma tata rami inhakã raku vy omomba nguvixa kuery. Ha'e ramo huvixa ikuai va'ekue omanomba. Ha'e rami teĩ peteïve ma xevy pe ndojapukaiai.

⁸ — Ha'e gui ma Efraim kuery onhemoirû 'rã okuapy amboae regua kuery reve. Mbojape ombojere e'ÿ re oexy pyre rami ndovarei.

⁹ Imbaraetea ma amboae regua kuery ombovaipa teĩ ndoikuuaai rei. Ijapyte rupi hi'a xiimb'a ma teĩ ndoikuua potai.

¹⁰ Israel kuery onhemboyvatepa rei pavẽ oexaa py. Ha'e rami teĩ SENHOR Nguuete pe ndojevyi.

Ha'e kuery re ha'e rami ete oiko teĩ ndoeka potai okuapy.

11 Mba'eta Efraim kuery ma apykaxu ombotavy pyre rami ndoiko kuaai rei okuapy. Egito kuery pe oenoĩ 'rã onhepytyvõ uka vy, Assíria yvy katy avi 'rã oo.

12 Ha'e katy oo ramo ha'e kuery áry rupi xee aipyo 'rã xekya, ambo'apa 'rã guyra yvate rupi oveve va'e rami. Ha'e rami vy ambopaga 'rã, ha'e kuery ijatya py ayvu aendu ukaague rami vy ae.

13 Nda'evei ete 'rã ha'e kuery pe, xegui ojepe'a rire! Xere opu'ã rei rire hi'áry ho'a 'rã imombaarã! Xee aepy 'rãgue teĩ xerovai ijapu okuapy.

14 Ngupa py onheno oupya py haxẽ rive okuapy teĩ opy'a py e'ŷ ojapukai xevy. Trigo ha'e vinho ojouxe vy onhemboaty, ha'e rã xere ma opu'ã rei 'rã okuapy.

15 Xee amo'arandu, amombaraete guive teĩ ijayvu vai 'rã xerovai.

16 Ha'e kuery ma Yvate ete va'ea katy e'ŷ ojevy. Guyrapa ikarẽ rive va'e rami ikuai. Ha'e nunga rupi ha'e kuery va'e regua yvatekueve ojukapaa 'rã kyxe py, onhemboyvatea rupi rei ijayvu rire. Egito yvy re oo teĩ ha'e pygua kuery oojai rei 'rã okuapy.

8

Opagaa aguã ovaẽ rai maa re ijayvuague

1 — Pemoĩ pendejuru py mimby guaxu! Mba'eta xee SENHOR pegua oo re hovaigua kuery ou oiny taguato rami,* xereve guarã ajapo va'ekue rupi

---

* **8:1** “Taguato rami ou va'e” he'ia ma Assíria pygua kuery re ijayvu vy.

ha'e kuery nda'ikuaixei rire, xeguigua lei rovai rupi rive ikuai.

² Xevy pe ojapukai vy “Oreruete! Ore Israel kuery ma ndekuaa va'e roiko”, he'i okuapy

³ teĩ Israel kuery omboyke ma iporã va'e. Ha'e nunga rupi ae hovaigua kuery ou hakykue.

⁴ Ha'e kuery ma nguvixaverã omoõ teĩ xegui e'ŷ ojou. Nguvixa kueryrã omoõ teĩ xee aikuaa ukaa rupi e'ŷ. Ojeupeguia mba'emo ra'angaarã ojapo prata ha'e ouro gui. Ha'e ramia py onhemokanhy uka rive, he'ia

⁵ Samaria pygua kuery vaka ra'y ra'angaaomboete va'e ma xee ndajou porãi. Ha'e nunga rupi ha'e kuery rovai xepoxya hendy. Raka'e peve 'rã tu ha'e kuery ndojeky'a'o ukaxeи okuapy?

⁶ Mba'eta ha'e nunga ma Israel kuery rembiapo ae, hembiapo kuaa va'e ojapo va'ekue rive, xee e'ŷ aĩ. Ha'e ramo vaka ra'y ra'angaa Samaria py oĩ va'e omboa'ypaa 'rã.

⁷ — Yvytu ha'e kuery onhotŷ rire yvytu vaikue 'rã omono'õ. Ndoikoi 'rã mba'emo aju omono'õ aguã. Trigo rembypy gui ndoikoi 'rã iku'ikuerã. Ha'e rami e'ŷ vy oiko teĩ amboae guigua kuery ho'upa 'rã.

⁸ Israel kuery eteve voi ho'upaa. Aŷ ma voi amboae regua ikuiaia rupi ikuai ojou vaipy rami.

⁹ Mba'eta Assíria yvy katy ha'e kuery oo mburika yvy'ã regua ha'e ae'i oiko va'e rami. Efraim kuery opaga okuapy opena va'ety repyrã.

¹⁰ Ha'e rami avi ojereraa jepe ukaxe vy amboae regua ikuiaia rupi oo teĩ xee ae amboatypa 'rã. Huvixa ha'e yvatekueve omoingo axy rã mboapy'ive ma ový.

11 Efraim kuery ojejavyague re altar ojapo reta va'ekue ri ojejavyve aguã ae ha'e nunga opyta.

12 Xapy'a rei xeguigua lei dez mil ayvu py xee ambopara va'e rire ha'e va'e pe "Mba'emo rei rive" he'i 'rãgue.

13 Ha'e kuery ojukaxe vai mymba xevy ome'ẽ aguã. Ha'e rami avi mymba ojuka 'rã xo'o ho'uxe vai vy rive. Ha'e kuery ho'u rã xee SENHOR ndajou porãi. Aÿ ma ha'e kuery reko vaia re aikuua pota vy ambopaga 'rã ojejavva re. Ha'e ramo ha'e kuery ma Egito katy ju 'rã ojevypa.

14 Mba'eta Israel kuery ma imoingoare gui hexarai vy ngoo tuvixa va'erã rive ojapo. Judá kuery voi heta-etave ojapo heravy guetã ikorapa va'erã. Ha'e rami teĩ ha'e kuery retã re xee ambou 'rã tata. Ha'e va'e tata ma oapypa 'rã oo guaxu ha'e kuery ojapo va'ekue.

9

Israel kuery ombopagaa maague re ijayvuague

1 Israel kuery, pevy'a eme, amboae kuery rami e'ý pevy'a eme. Mba'eta pendetavya py pejepe'a Penderuete gui. Peipotave va'e ma pendetavya repy mba'emo ra'yígue ojykyaty ha'e javi rupi pejopy va'e.

2 Ha'e rami avi nda'evei pekaru riae aguã mba'emo ra'yígue ha'e vinho re rive. Mba'eta opa 'rã vinho pyau.

3 Napendekuai riae 'rã SENHOR pegua yvy re. Ha'e rami 'rãgue py Efraim kuery ma Egito katy 'rã ojevy. Assíria yvy re voi ho'u 'rã okuapy ha'eve'ý va'e imongy'aarã.

⁴ Ha'e py ma SENHOR pe napenhoẽvei 'rã uva rykue. Mymba kuery ixupe peme'ẽ va'e voi ndoguerovy'ai 'rã. Mbojape pe'u va'e ma ipy'a vai va'e rembi'u, ha'e va'e re okaru va'e ma ha'eve'ŷ va'e 'rã ikuai. Ha'e va'e mbojape ma peẽ kuery ae 'rã pe'u, mba'eta SENHOR pegua opy peme'ẽ aguã nda'evei.*

⁵ Mba'eta tu pejapo 'rã SENHOR pegua ngaru ojapoa ára py, ha'e penhemboatya ára ojeupity jave?

⁶ Mba'eta imombaarã ou va'e gui penetarã kuery oopa va'eri Egito pygua kuery ju 'rã ombo'apa. Ha'e rami vy Mênfis tetã py 'rã ojatypaa. Prata guigua hepykueve ha'e kuery oguereko va'ekue ma pynondy mbyte rive 'rã opyta. Ha'e kuery rekoague rupi ma juu rive 'rã ikuai.

⁷ Ovaẽ ma ha'e kuery re oikuua potaa ha'e opaga aguã ára. Ha'e nunga oiko rã Israel kuery oikuua 'rã. Israel kuery, pendeko vai riae ha'e joe napendea'evei ete vy profeta kuery pe "Oikuua e'ŷ rei va'e" peje, ha'e avakue Nhe'ẽ oĩa va'e pe "Inhakã porã e'ŷa va'e" peje.

⁸ Mba'eta ore profeta kuery ma Efraim kuery reko re ijayvu va'erã oremoña va'ekue, Xeruete rami ae avi. Ha'e rami teĩ ore kuery roo aguã ha'e javi rupi omoña guyra'i mbo'aa ramigua, Nguuete pegua opy rupi eteve voi ikuai ore kuery re opu'ã rei va'e.

⁹ Opa mba'e py heta va'e kuery onhemongy'a

---

* **9:4** Ha'e rami ijayvu mba'eta amboae yvy re escravo-rã ogueraa ague py jipoi 'rã Nhanderuete pegua oo, ha'e py mba'emo ome'ẽ aguã.

Gibeá py ojapoague rami ae ju.[†] Ha'e kuery reko vaia re SENHOR oikuua pota vy ombopaga 'rã ojejavague re.

10 SENHOR aipoe'i:

— Israel kuery ajou ypy vy uva rembypy tekoa e'ýa py ojou va'e rami arovy'a raka'e. Peneramoĩ kuery aexa vy figo'y hi'a ramo'i va'e ojou va'e rami raka'e. Ha'e rami teĩ Baal-Peor ra'angaa katy ha'e kuery oopa vy ta'angaa imoxiã pe rive ikuai. Ha'e rami vy ojeguarupy ikuai, ta'angaa omboete va'e rami avi.

11 Mba'eta Efraim kuery mba'emo oguerovy'ave va'e ma guyra oveve va'e rami 'rã okanhymba vyvoi. Ndoikovei ma 'rã imembya, imemby ryru'i va'e, neĩ kyrĩ va'e oguereko'i va'e ma voi.

12 Gua'y kuery omongakuaa teĩ xee aipe'apa 'rã, neĩ peteĩve ava oikove aguã rami e'ý. Ha'e kuery gui ajepe'a ramo nda'evei ete 'rã ha'e kuery pe!

13 Xee anhembopy'aague rami vy Tiro tetã rami Efraim tetã voi iporãvea py mba'emo renhoĩ on-hotõ mbyre rami oĩ. Ha'e rami teĩ gua'y kuery ae Efraim kuery ogueraa 'rã ojukaa aguã katy — he'i.

14 Ha'e nunga rupi SENHOR, eme'ẽ ha'e kuery pe ... mba'e tu ha'evea rami reme'ẽ 'rã? Ejapo ha'e kuery imemby e'ý va'erã, ha'e ikãry e'ý va'e ikuai aguã rami.

15 SENHOR aipoe'i:

— Gilgal py ha'e kuery heko vai okuapy rã ha'e py aendu ndaxea'eveia. Ha'e kuery ojapo vai rei okuapy ramo aipe'apa 'rã xevygua oo gui,

---

[†] **9:9** Gibeá py ojapo va'ekue mba'emo vai ete (Juízes 19-21).

ndayvuvei ma 'rã guive. Ha'e kuery va'e regua yvatekueve ma xenhe'ẽ rendu e'ŷ va'e meme.

¹⁶ Efraim kuery ma imba'eaxy okuapy, mba'emo renhoĩ hapo guive ipirupa va'e rami ikuai. Ndai'avei ma 'rã. Gua'y kuery, guajy kuery oguereko teĩ hyru'i pyve xee ajuka uka 'rã, oayvuve va'e voi – he'i.

¹⁷ Xeruete xeretarã kuery nonhe'ẽ renduvei ramo oejapa 'rã. Ha'e ramo oguata rei va'e rami 'rã ikuai yvy regua ikuiaia rupi.

10

Israel kuery mba'emo vai onhotŷ rire imom-baarã omono'õ aguã re ijayvuague

¹ – Israel kuery ma uva rembypy porã hi'a riae va'e rami ikuai va'ekue. Ha'e rami teĩ hi'a retaa rami heta avi ojapo altar. Ha'e kuery yvy iporâvea rupi heta-etave tema omopu'ã avi ita ombojerovia aguã.

² Ha'e kuery ma anhetẽ rupi e'ŷ ipy'a va'e. Ha'e nunga rupi ipo ky'a va'e ikuai. Altar ojapo va'ekue SENHOR omopẽmba 'rã, oitypa avi 'rã ita ombojerovia atyrã ojapo va'ekue.

³ Ha'e rami teĩ aŷ ha'e kuery aipoe'i: “ SENHOR renonde jajererokyjea rupi e'ŷ nhandekuai rire ndajarekovei huvixave. Ha'e gui nhanderuvixa oĩ va'e rire mba'exa ha'vy nhaneptyvõ 'rãgue?” he'i okuapy.

⁴ Ayvu rive rupi ijayvu: oura rive 'rã okuapy, amboae regua reve nhopytyvõ aguã ojapo guive. Ha'e nunga rupi joekokue re oikuaa pota va'e oiko jepi, mba'ety rupi mba'emo rogue jojukhaarã oikoa rami avi.

5 — Bete-Áven py Samaria pygua kuery vaka ra'y ra'angaa omboete va'ety oipe'aa ramo okyjepa rei 'rã okuapy.* Iporã etea okanhy ramo ixupe guare kuery ojae'o 'rã, ta'angaa pegua sacerdote kuery voi oryryipa 'rã okuapy.

6 Vaka ra'y ra'angaa oipe'aa vy heraa 'rã Assíria yvy katy huvixave pe ome'ẽ va'erã. Ha'e ramo Efraim kuery oendu 'rã oximbaa anho, Israel kuery oximbba 'rã ha'e kuery oipotaa rami rive ikuai rire.

7 Oipe'aa avi 'rã Samaria pygua huvixa, yy áry yvyra ra'ykue'i ogueroxyry heravy va'e rami.

8 Áven tetã katy'i yvy'ã áryomboviaipaa avi 'rã ombojeroviaaty Israel kuery ojejavyaty. Ha'e py altar ojapo va'ekue áry ma jaia ha'e juutya anho 'rã ikuai. Ha'e ramo yvyty pe aipoe'i 'rã okuapy: "Oreao'i!" Ha'e yvy'ã-vy'ã pe ma "Pe'a ore'áry!" he'i avi 'rã okuapy.[†]

9 — Israel kuery, Gibeá py pejejavyague ára guive pejejavya re ae tema pendekuai. Ha'e rami rire Gibeá pyve e'ŷ 'rã teve penderupity heko vai va'e mbopagaarã?

10 Mba'eta xee aipotaa rami ae 'rã anhombopaga. Mokoï rupi ha'e kuery ojejavy rire ambopaga ramo yvy regua ha'e javi 'rã ijaty ha'e kuery rovai.

11 Mba'eta Efraim kuery ma vaka ra'y kunha ombo'ea pyre trigo oipiroa rupi ombe'eapoxe vai va'e rami ikuai va'ekue. Ha'e gui aŷ ijaju'y porãa re kanga amoï vy karóxa re amoxã 'rã Efraim kuery. Judá kuery voi oikaraõ 'rã yvy, Jacó guigua kuery ha'e javi oikaraõ 'rã heravy yvy atãa.

* **10:5** Kova'e ayvu omombe'u porãeve 4.15 py.   † **10:8** Ha'e rami ijayvu 'rã ojeayvua oendu vy (Lucas 23.30; Apocalipse 6.16).

¹² Ha'e gui xee aipoa'e: "Mba'emo ra'yīgue rami pemoaĩ peikovy pendereko porãrã, ha'e rami vy 'rãe pemono'õ penemboaxy. Peikaraĩ yvy pema'etýague rupi e'ÿ. Mba'eta ovaẽ ma SENHOR peka aguã, ha'e ou vy oky rami pendere teko porã omboguejy peve", ha'e va'ekue.

¹³ Ha'e rami teĩ peẽ ma teko vai rive penhotý aguã yvy peikaraĩ rire teko vaia anho pemono'õ. Ha'e rami vy apua'a rive pe'u, mba'eta pendekaróxa re ae pejerovia vy, penderegua ipy'a guaxukueve re guive.

¹⁴ Ha'e rami teĩ pendekuaia py voi onhendu 'rã joe opu'ã va'e. Ha'e rami vy oitypa 'rã peneretã ikorapa va'ekue ha'e javi, joe Salmã opu'ã vy Bete-Arbel tetã oitypaague rami avi. Ha'e jave py ma ixy kuery ojukapaa imemby kuery reve.

¹⁵ Ha'ekue ramigua ae ju 'rã ojapoa peẽ Betel pygua kuery re voi, pendereko vaia tuvixa ramo. Ko'ẽ rai'i jave hexakãa oaxa ouvya rami avi ojukaa 'rã Israel pygua huvixa.

11

Nhanderuete oayvu ete va'eri Israel kuery ndoikuaxeia re ijayvuague

¹ — Israel kyrĩ teri reve xee ayvu vy Egito yvy gui aenoĩ raka'e xera'y.*

² Ha'e rami aguã aenoĩvea ramive ma ojepe'ave tema xegui. Ha'e rami vy Baal ra'angaa pe rive ome'ẽ okuapy mba'emo, heakuã porã va'e guive oapy ta'angaa ojapo pyre pe.

---

* **11:1** Mateus 2.15

³ Ha'e ramive ma Efraim kuery xee ambo'e raka'e oguata aguã re, xejyva py aikuavã guive teĩ ndoikuua potai okuapy xee apena aikovya re.

⁴ Ha'e kuery aru raka'e ixã avakue oendu va'e nunga py, ayvua py ae. Ha'e kuery aju'y gui kanga oipe'a va'e rami aiko, ajero'a guive ho'u va'erã ame'ẽ aguã.

⁵ — Ha'e kuery ndojevyi 'rã Egito yvy katy. Ha'e rami 'rãgue py Assíria pygua ae 'rã huvixarã, ndojeko rerovaxei rire.

⁶ Ha'e kuery retã re ou 'rã kyxe. Ha'e rami vy omopẽmba 'rã okẽ jokoa, omomba ete 'rã, ha'e kuery oipotaa rami ae ikuai rire.

⁷ Mba'eta xevyguia kuery ma xegui ojepe'a aguã rami ae ikuai. Yvate ete va'e pe ojapukai aguã re ombo'ea teĩ ae ma avave rei ndojapoi.

⁸ — Ha'e rami teĩ Efraim kuery, mba'exa tu 'rã xee roeja? Israel kuery, mba'exa tu 'rã romboaxa joupe? Mba'exa vy 'rã tu rojapo Admá e'ŷ vy Zebóim tetã re ajapoague rami teve? Xekuraxõ omyi nhendu, xee romboaxya aendu xapy'a hendy va'e rami.

⁹ Ha'e rami vy xepoxyia rupi ve'ŷ ma 'rã aiko. Efraim kuery, xee noromombavei ma 'rã, mba'eta xee ma Penderuete, ava e'ŷ aiko, Iky'a e'ŷ va'e aiko penembyte. Xepoxyia rupi ndajuvei 'rã pendere.

¹⁰ — Ha'e va'e kuery oguata 'rã SENHOR rakykue rupi. SENHOR onhendu 'rã guary rami. Ha'e rami onhendu rã ta'y kuery oryryipa reve 'rã ou kuaray oikea katy gui.

¹¹ Oryryipa reve 'rã ou Egito yvy gui, guyra'i rami, apykaxu rami 'rã ou Assíria gui. Ha'e ramo ajapo 'rã ngoo py ae ju ikuai aguã rami — he'i SENHOR.

12 — Efraim kuery xembojere va'ekue oapua rupi, Israel kuery nhombotavya aendu va'ekue jovaive rupi gui. Ha'e rã Judá ma Nguuete reve vy ipo'aka nho 'rã, ojeroviapy teri 'rã ikuai Iky'a e'ý va'e reve.

12

Jacó rekokue rupi Israel kuery ombo'eague

1 Efraim kuery ma yvytu re rive onhemongaru, ára pukukue re oo 'rã yvytu kuaray oikea katy guigua rakykue rive. Ijapu ha'e nhomombave tema ovy. Ha'e rami vy Assíria kuery reve ojapo nhopytyvõ aguã, Egito katy guive ogueraa azeite. **2** Judá kuery re voi SENHOR oguereco oikuua pota aguã. Ombopaga 'rã Jacó kuery heko vaia re. Ojapo vaiague repy ae 'rã omboaxa.

3 Mba'eta guyru'i py Jacó oĩ teri jave ojopy oiny guyke'y pya re. Ha'e gui tuja ha'e imbaraete ma vy Nhanderuete reve ju joguero'a.

4 Ha'e rami vy anjo reve joguero'aa py ipo'aka raka'e. Ojae'o reve ojerure omboaxy aguã re. Betel py ma ojou raka'e Nhanderuete. Ha'e ramo nhandereve Nhanderuete ijayvu raka'e ha'e py.*

5 SENHOR Nhanderuete ixondaro reta va'e, SENHOR ae hery va'e.

6 Ejeko rerova Nderuete peguarã reiko aguã. Eiko mborayvu ha'e teko porã rupi. Ha'e vy earõ riae Nderuete.

7 Ha'e gui Efraim kuery ma mba'emo vendea rupi ikuai. Opo py oguereco mba'emo opejaa jokorearã. Nhombojexavaia rupi anho ikuaixeve.

---

* **12:4** Jacó Israel hery mboae va'e rekokue omombe'u Gênesis 28-31 py.

8 Ha'e rami teĩ aipoe'i: “Anhetẽ arekopa, heta ma ajogua rire. Ha'e rami aguã rami anho anhea'ã teĩ xere ndojouai teko vai, ajejavya noi”, he'i.

9 — Ha'e rami ndeayvu teĩ xee ma SENHOR Nderuete, Egito yvy gui rogueruague ára guive. Teĩgue ju ajapo 'rã oo'i py reĩ aguã rami, ngarua ára javegua rami.

10 Xeayvu ambou profeta kuery pe, mba'emo aexa uka jepi guive. Mba'emo re ambojojaa rupi guive xeayvu amombe'u uka profeta kuery pe.

11 — Gileade py ikuai ojeavy va'e, mba'eta ndovarei va'e meme ae. Gilgal py ikuai avi vaka ojuka reve ome'ẽ va'e, teĩ altar oguereko va'e ma mba'ety rupi ita omboaty pyre rami rive 'rã opyta.

12 Jacó Israel hery va'e ma Assíria yvy katy ojava vy, peteĩ kunha re ombla'eapo oikovy va'ekue. Hexe omenda aguã mymba kuery re opena oikovy va'ekue.

13 Ha'e gui SENHOR ma peteĩ profeta pe oguenoẽ uka raka'e Israel kuery Egito yvy gui, profeta pe guive opena uka ha'e kuery re.

14 Ha'e rami teĩ Efraim kuery ma ombopoxy vaipa. Ha'e nunga rupi ha'e kuery re SENHOR oeja 'rã jouguy omoẽ va'ekue opaga aguã, ojapo 'rã guive ha'e kuery re ae ju joapo vaiague ojeapa aguã rami.

13

Nhombopaga aguã re ijayvuague

1 — Efraim ijayvu ramo oryryipaa va'ekue, Israel kuery voi omboetepa va'ekue. Ha'e rami teĩ Baal ra'angaa pe oikoa rupi onhemongy'a vy omano raka'e.

2 Aŷ ma ha'e kuery ojejavyve tema oje'oivy. Ha'e rami vy prata oguereko va'e ryku gui ojapo 'rã ta'angaa, mba'emo ra'angaa ha'e kuery ojapo oikuua rami rive. Ha'e nunga ha'e javi ma avakue ojapo kuua va'e rembiapo rive. Ha'e gui ma joupe-upo "Peme'ẽ mba'emo ha'e nunga pe", he'i 'rã okuapy. Ha'e ramo avakue oova rayvu 'rã okuapy vaka ra'y ra'angaa!

3 Ha'e nunga rupi ha'e kuery okanhy 'rã ovvy aje'ive'i arai ojekuaa va'e rami, yxapy ko'ẽmba'i ramove ipirupa vyvoi va'e rami, mba'emo pirukue oka gui omomboa rive va'ekue, ha'e hataxĩ janela rupi oẽ ovya rami.

4 Ha'e rã xee ma SENHOR Nderuete, Egito yvy re pendekuaia ára guive. Ha'e nunga rupi amboae tuuete ramigua ndapeikuaai 'rã xee e'ŷ vy, mba'eta xee e'ŷ vy pendereraa jepea ndoikoi.

5 — Xee roikuuaa raka'e teko a e'ŷa py, yvy piru reia py.

6 Nhuũ ikuuaia ja ma ha'e kuery hevyatãmba. Ha'e gui hevyatãmba vy onhemboyvate opy'a py. Ha'e rami vy xegui hexaraipa okuapy.

7 Ha'e rami rã xee ma guary rami 'rã ajekuaa uka ha'e kuery pe, xivi ipara va'e tape py oma'ẽ mbegue oiny va'e rami.

8 Urso kunha ta'y'i re imondaa pyre rami avi xee ha'e kuery aro'a vy amondoropa 'rã ipy'a ryru guive. Guary rami amokõmba 'rã ha'e py, inharõ va'e ka'aguy rupi ikuai va'e omboa'ypaa rami avi.

9 Israel kuery, pekanhy aguã ma pendegui ae ou, ha'e rã peo jepe aguã ma xeguigua anho.

10 Mamo tu aŷ penderuvixa oĩ, peneretã ha'e javi rupi pendereraa jepe aguã? Ha'vy pendererekoa

kuery, ha'e kuery pe “Pejou nhanderuvixaverā ha'e yvatekueve va'erā kuery” pejeague va'e?

11 Ha'e ramo penderuvixaverā ma xepoxya rupi ambou raka'e, ha'e gui xepoxya rupi ae ju xee aipe'a.

12 — Efraim kuery reko vaiague ma ojokuaa ma imoiny, ojejavyague regua oĩ ma omoĩ porãmbaa avi.

13 Ha'e kuery re ou 'rā kunha kyrī va'e oguereko rai'i rā haxyā ramigua. Ta'y hi'arandu e'ŷ va'e ikuai, guyru'i gui hexakāa py noẽ kuaai va'e rami avi, itui'i aguã ovaẽ ma teĩ.

14 Xee araa jepe 'rā tata ogue'ŷ va'e po'akaa gui, aepy 'rā manoaa gui. Ndee manogue, mamo tu oĩ renhomingo axy aguã? Ha'vy ndee tata ogue'ŷ va'e, mamo tu oĩ renhomomba aguã? Teĩve henda py xee ndaexai anhomboaxy aguã.*

15 Guyvy kuery gui ha'e kuery imbaraeteve teĩ kuaray oikea katy gui ou 'rā yvytu SENHOR-a guigua. Tekoa e'ŷa gui ou vy omombirupa 'rā ijyvy re yakā ikuai va'e, omombirupa 'rā yvu ha'e py. Oipe'a ukapa 'rā guive mba'emo porã omoĩ porãaty py oguereko va'ekue.

16 Samaria pygua kuery re oĩ 'rā ojejavyague re opaga aguã, Nguuete rovai opu'ã rire. Ha'e kuery ho'apa 'rā kyxe py, ta'y kuery omboa'ypaa 'rā, ha'e ta'yxy kuery imemby ryru'i va'e rye oipe'ãa 'rā guive.

14

Joperdoa aguã re ijayvuague

---

* **13:14** 1 Coríntios 15.55

¹ — Israel kuery, pejevy ju Penderuete pe, mba'eta pejejavya ae pendereity.

² Pejeko rerovaa rupi pendeayvu reve pejeko me'ẽ SENHOR pe. Aipopeje: “Embogue ke rojejavya ha'e javi ha'e oremovaẽ porã ju, mba'eta vaka ra'y 'rãgue py ayvu orejuru py roguerekva'e rome'ẽ ndevy.

³ Assíria kuery ma ndorereraa jepei 'rã. Kavaju áry ore ndoroovei 'rã ha'e katy. Orepo py rojapo va'ekue pe 'Ndee ma oreruete' ndoro'evei 'rã guive. Ndere anho tyre'ẽ kuery ojou 'rã imboaxyarã”, peje.

⁴ — Ha'e rami rã xee romonguera 'rã pejeroviaa rupi e'ẽ pendekuaiague gui. Xejegui ae roayvu ju 'rã, mba'eta peẽ kuery pe xepoxyague oaxapa ma.

⁵ Israel kuery pe xee aiko 'rã yxapy rami. Ha'e rami vy amoingo porã 'rã yvoty lírio rami, ha'e Líbano regua yary rami avi hapove ov yaguã rami.

⁶ Ha'e rami vy hakã ipukupave 'rã ov y, oliva'y rami ete 'rã iporã, ha'e Líbano regua yary rami 'rã heakuã porã.

⁷ Ha'e gui ma Israel kuaray'ã py oguapy va'ekue ojevypa ju 'rã. Mba'emo aju rami 'rã ikuai porã ju, ipotypa ju 'rã uva rakã rami avi. Uva rykue Líbano guigua rami oikuaa pavẽ 'rã.

⁸ — Ha'e gui Efraim kuery, mba'e tu xee areko mba'emo ra'angaa reve? Pendeayvua xee aendu vy apena 'rã pendere. Yvyra pyau rami xee aiko, mba'eta xere anho oĩ pendekuai porã aguã.

Opa vy ijayvuague

⁹ — Hi'arandu va'e kuery toikuaa kova'e nunga. Oiko kuaa va'e kuery toikuaa avi. Mba'eta SENHOR

reko ma tape hi'yvi porã va'e meme. Ha'e va'e rupi
anho 'rã heko porã va'e kuery oo. Ha'e rã heko vai
va'e kuery ma ho'apa 'rã ha'e py.

Nhanderuete ayvu iky'a e'ŷ va'e New Testament in Guaraní, Mbyá

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mbyá Guaraní (Guaraní, Mbyá)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 853110565X

The New Testament

in Guaraní, Mbyá

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-08-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
3309fa3b-7590-5ae9-b829-5df4ddfbf957